

RAPPORT inzake de jaarrekening 2019

van

NOORDWOORD

Groningen, 26 februari 2020

NOORDWOORD

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarverslag	3
Jaarrekening	6
Balans per 31 december 2019	7
Exploitatierkening over 2019	8
Toelichting behorende bij de jaarrekening 2019	9
Toelichting op de balans per 31 december 2019	11
Toelichting op de exploitatierkening over 2019	15
Overige gegevens	22
Resultaatbestemming	24
Controleverklaring	25

NOORDWOORD

Jaarverslag

Algemeen

Voor u ligt de jaarrekening 2019 van de Stichting Literaire Activiteiten Groningen (NOORDWOORD). De statutaire doelstellingen van de stichting zijn: het bevorderen en ontsluiten van de letteren en het letterkundig leven in Groningen; het uitwisselen van contacten daarover met andere delen van Nederland; het bevorderen van internationale letterkundige contacten; de aandacht vestigen op de kwaliteiten en mogelijkheden van Groningen als centrum van letterkundige activiteiten in het Noorden. De stichting beoogt haar doelen in de eerste plaats te realiseren via haar kernactiviteiten: de jaarlijkse festivals Poëziemarathon, Dichters in de Prinsentuin en Het Grote Gebeuren en het verzorgen van de altijd actuele literaire agenda van Groningen op de website www.NOORDWOORD.nl. Daarnaast wordt jaarlijks de prijs voor het Beste Groninger Boek uitgereikt en tweejaarlijks de Kees van der Hoef-prijs. Met ingang van 2017 verzorgt NOORDWOORD in opdracht van de gemeente Groningen tevens de verkiezing en begeleiding van de Stadsdichter. Ook worden incidentele projecten gerealiseerd of ondersteund. In 2019 werd aan al deze activiteiten nog een nieuwe loot toegevoegd: Noordwoord Talent, dat is bedoeld voor Groningse literaire talenten, die zich verder willen ontwikkelen.

Met ingang van 2017 wordt NOORDWOORD structureel ondersteund door het Nederlands Letterenfonds, na een jarenlange incidentele subsidierelatie. Bovendien is de stichting door de gemeente en de provincie Groningen benoemd tot Cultuurpijler voor de Letteren. Het nieuwe beleidsinstrument "cultuurpijler" dient als erkenning en versterking van uitvoerende kunstinstellingen die binnen hun discipline een voortrekkersrol en steunfunctie vervullen.

Als vergelijkende cijfers in de jaarrekening 2019 zijn de cijfers van de jaarrekening 2018 en de begroting 2019 opgenomen. De indeling van de posten van de baten en lasten in de jaarrekening 2019 is aangepast ten opzichte van voorgaande jaarrekeningen en begrotingen. Daarom zijn de vergelijkende cijfers aangepast. Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW.

Hieronder volgt een beknopt bestuursverslag. Uitgebreide inhoudelijke informatie over de bestuursamenstelling en nevenfuncties, de doelen van de Stichting, de uitgevoerde activiteiten in 2019 en de te organiseren activiteiten in 2019 vindt u in het apart bijgevoegde Jaarverslag 2019.

Activiteiten in 2019

De activiteiten werden uitgevoerd zoals aangekondigd in het Activiteitenplan 2019.

Op dé online literaire agenda van Groningen, www.NOORDWOORD.nl, kondigden we maar liefst 449 literaire activiteiten aan en plaatsten 102 nieuwsberichten. Deze website trok gemiddeld 3.282 unieke bezoekers per maand, met een uitschieter van 8.623 in de maand maart.

De Poëziemarathon - voor het laatst onder deze naam georganiseerd - bood weer een breed scala aan poëzie-activiteiten, waaronder onze tournee met Kinderdichters langs bibliotheken, georganiseerd in samenwerking met het Poëziepaleis en Biblionet Groningen. Tijdens de eenentwintigste editie van poëziefestival Dichters in de Prinsentuin viel een nieuwe generatie dichters op: divers van achtergrond en met veel aandacht voor maatschappelijke vraagstukken. Het Grote Gebeuren, georganiseerd in samenwerking met het Forum Groningen, beleefde zijn tiende editie met een gevarieerd en internationaal programma dat bijzonder goed werd ontvangen door het publiek. Helaas kon dit festival nog nèt niet in het nieuwe gebouw van het Forum aan de Nieuwe Markt gehouden worden.

In de Boekenweek, op 31 maart 2019, werden de prijzen voor het Beste Groninger Boek uitgereikt aan Auke Hulst en Middendorp (fictie) en Sander de Hosson (non-fictie).

In het najaar van 2019 organiseerden we een tweedaagse workshop toneelschrijven voor jonge Groningse talenten, in samenwerking met De Tekstmederij uit Amsterdam. Twee vertegenwoordigers van NOORDWOORD volgden voorts de opleiding tot leesbegeleider bij het Vlaams Lezerscollectief.

NOORDWOORD

Jaarverslag

Bijzonderheden

In 2019 bleef de samenstelling van het bestuur onveranderd. Een van de medewerkers was voor langere tijd uitgeschakeld door een verkeersongeval. Hierdoor was het noodzakelijk om tijdelijk versterking van de formatie te organiseren. Op het einde van het jaar werd een grotere kantoorruimte betrokken, waardoor het team wat meer bewegingsruimte kreeg.

Subsidies

In de brief van 11 december 2018 geeft de gemeente Groningen aan voor het jaar 2019 een bedrag van €46.000 beschikbaar te stellen. Deze bijdrage betreft een algemene subsidie en een subsidie voor de Stadsdichter. De provincie Groningen stelt in haar brief van 9 januari 2019 voor 2019 een bedrag van €30.000 aan structurele subsidie beschikbaar en de Cultuurpijlerbijdrage 2019 van €37.500. Het Nederlands Letterenfonds verleent in zijn brief d.d. 19 december 2019 voor 2019 en 2020 €73.024 subsidie per jaar; op 21 juni 2019 volgde nog de brief van het Letterenfonds over de indexatie van 2,7% over de jaren 2019 en 2020 (bijstelling 2019), een verhoging van de subsidie met €1.972 per jaar. Hiermee kwam de totale subsidie 2019 uit op een bedrag van € 74.996.

Niet gekapitaliseerde resultaten

NOORDWOORD ontvangt, naast geldelijke steun, ook vele bijdragen in natura die niet zichtbaar zijn in de jaarcijfers. Het Forum Groningen biedt uitgebreide facilitaire en organisatorische ondersteuning bij de realisatie van festival Het Grote Gebeuren. Biblionet Groningen biedt financieel-administratieve ondersteuning. Verscheidene festivallocaties worden om niet ter beschikking gesteld. Ook de grote inzet van vrijwilligers gedurende het hele jaar, zowel bij de ontwikkeling als bij de uitvoering van onze activiteiten, wordt niet in de jaarrekening gekapitaliseerd.

Resultaat en resultaatbestemming

De jaarrekening 2019 sluit af met een nadelig resultaat van €37.724. In 2019 zijn er enkele belangrijke afwijkingen ten opzichte van de begroting die hebben geleid tot dit resultaat. Belangrijke factoren hiervoor zijn de extra inzet voor de formatie die nodig was omdat een medewerker langdurig ziek was, de organisatie de personele basis beter op orde moest krijgen, onder andere door een abonnement op een arbodienst te nemen. Enkele activiteiten vielen duurder uit, maar daar staan ook weer hoere opbrengsten tegenover.

Het nadelig saldo van €37.724 wordt onttrokken aan verschillende bestemmingsreserves, waaronder de Jubileumreserve, de reserve voor onder andere de website en de reserve voor de Poeziemarathon 2021. Het jubileum is groots gevierd in 2019, hetgeen een naamswijziging en nieuwe huisstijl met zich mee heeft gebracht. Hiervoor waren ook aanpassingen met betrekking tot de website en marketinguitingen nodig. Het restant van deze bestemmingsreserves wordt na onttrekking toegevoegd aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve: Vernieuwing van de organisatie. De focus bij de besteding van deze reserve ligt op de volgende, door het bestuur vastgestelde en door de subsidiënten aanbevolen, beleidspunten:

- het versterken van het ondernemerschap door te investeren in vernieuwende marketingstrategieën,
- het versterken van de organisatie door de nu over verschillende 'coördinatoren' verspreide taken te bundelen tot één functie: programmeur. Deze functie zal zorgen voor meer vernieuwing en een grote consistentie van de programmering

Tenslotte wordt een klein restant toegevoegd aan de algemene reserve.

NB: de staande bestemmingsreserve Cultuurpijler wordt in 2020 besteed aan een verdere uitbouw van Noordwoord Talent.

NOORDWOORD

Jaarverslag

Vooruitblik op 2020

Het komende jaar wordt een tussenjaar: voor de periode 2021-2024 zijn bij de overheden en het Letterenfonds nieuwe subsidieaanvragen ingediend. In essentie gaat Noordwoord in 2020 door op de ingeslagen weg, met de twee festivals, de website en de toekenning van de prijs voor het beste Groninger boek. De verkiezing van een nieuwe stadsdichter staat ook op het programma. Nieuw is Noordwoord Topklas, het nieuwe project rond talentontwikkeling voor jonge Groningse schrijvers. Een van de meest belangrijke aandachtspunten in de nieuwe subsidie-aanvragen vormt het aanbrengen van een grotere eenheid en consistentie in de programmering. Het streven is om hiervoor in de toekomst één programmeur te benoemen. In 2020 - het laatste jaar van het oude subsidieregime - wordt hierop al geanticipeerd door meer eenheid aan te brengen in de manier waarop Dichters in de Prinsentuin en het Grote Gebeuren vorm krijgen: er zal nog wel gewerkt worden met twee programmeurs, maar de redactieraden krijgen een minder prominente rol, waardoor een programmeur meer invloed krijgt. Een ander aandachtspunt in 2020 vormt de personeelssamenstelling: hebben we de juiste competenties voor de verschillende functies en daaraan gekoppeld de vraag: passen we juiste inschalingen toe.

Rob Pronk	Voorzitter
Doeke Sijens	Vice-voorzitter/penningmeester
Tieske Slim	Secretaris
Anneke Attema	Lid
Margriet van der Waal	Lid

De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Jaarrekening

NOORDWOORD

Balans per 31 december 2019

(Voor resultaatbestemming)

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Activa		
Vlottende Activa		
Debiteuren	1 -	-
Belastingen, sociale verz. en pensioenen	2 5.681	6.920
Nog te ontvangen bijdragen	3 25.630	11.720
Vooruitbetaalde kosten	4 2.440	3.185
	33.751	21.825
Liquide middelen	5 83.160	108.971
	116.911	130.796
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	6 34.169	34.169
Bestemmingsreserves	7 75.953	61.250
Saldo boekjaar	(37.724)	14.703
	72.398	110.122
Kortlopende schulden		
Crediteuren	8 7.371	3.069
Belastingen, sociale verz. en pensioenen	9 4.129	2.601
Reservering vakantietoeslag	10 2.918	2.375
Overige schulden en overlopende passiva	11 30.095	12.629
	44.513	20.674
	116.911	130.796

NOORDWOORD

Exploitatierkening over 2019

		Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
	€	€	€	€
Baten				
Structurele subsidies	12	178.496	174.000	175.521
Incidentele subsidies	13	15.100	10.000	15.000
Bijdragen uit private middelen	14	32.555	31.000	22.015
Eigen inkomsten	15	14.747	11.000	6.582
Totaal baten		240.898	226.000	219.118
Lasten				
Personeelskosten	16	119.768	112.500	96.839
Bestuur- en organisatiekosten	17	23.251	20.000	21.439
Programmakosten festivals	18	74.468	60.500	49.923
Stadsdichter	19	12.158	10.000	15.798
Talentontwikkeling	20	9.238	10.000	2.086
Marketing, promotie en facilitaire kosten festivals	21	39.739	43.000	18.330
Totaal lasten		278.622	256.000	204.415
Totaal baten		240.898	226.000	219.118
Totaal lasten		278.622	256.000	204.415
Saldo boekjaar		(37.724)	(30.000)	14.703
Voorstel tot resultaatbestemming				
Bestemmingsreserve Jubileum NOORDWOORD		(27.703)	(18.000)	9.703
Bestemmingsreserve Cultuurpijler en talentontwikkeling		(1.250)	(1.250)	5.000
Bestemmingsreserve Website, social media en ICT-toepassingen		(10.750)	(10.750)	-
Bestemmingsreserve Poeziemarathon 2021		(12.500)	-	-
Bestemmingsreserve Vernieuwing		14.000	-	-
Algemene reserve		479	-	-
		(37.724)	(30.000)	14.703

Bovengenoemd voorstel is nog niet verwerkt in de balans.

NOORDWOORD

Toelichting behorende bij de jaarrekening 2019

Algemeen

De jaarrekening is ingericht conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 klein. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stichting Literaire Activiteiten Groningen.

Voornaamste activiteiten

De Stichting Noordwoord is gevestigd te Groningen en zorgt voor de bevordering en ontsluiting van de letteren en het letterkundig leven in Groningen, het uitwisselen van contacten ter zake met andere delen van Nederland, het bevorderen van internationale letterkundige contacten en de aandacht vestigen op de kwaliteit en mogelijkheden van Groningen als centrum van letterkundige activiteiten in het noorden.

Verslaggevingsperiode

De verslagperiode en boekjaar lopen gelijk aan een kalenderjaar. Deze jaarrekening behelst derhalve de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Aanpassing vergelijkende cijfers

Teneinde het inzicht te vergroten, zijn op enkele onderdelen de vergelijkende cijfers aangepast.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgende de bepalingen van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine organisaties zonder winststreven".

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Als vergelijking voor de jaarrekening 2019 zijn de cijfers van de begroting 2019 alsmede de cijfers van 2018 meegenomen.

NOORDWOORD

Toelichting behorende bij de jaarrekening 2019

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Overige vorderingen, en overige financiële verplichtingen. In contracten besloten financiële instrumenten worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. De Stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manieren gewaardeerd.

Overige vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

De langlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd langer dan één jaar. Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Opbrengsten

Onder opbrengsten wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat er wordt voldaan aan de subsidievoorwaarden, vindt verantwoording onder de baten plaats. Subsidies ter compensatie van door de Stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

NOORDWOORD

Toelichting op de balans per 31 december 2019

Activa

Vlottende activa

1	Debiteuren	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	Debiteuren	-	-
2	Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	Omzetbelasting	5.681	4.844
	Pensioenen	-	2.076
		5.681	6.920
3	Nog te ontvangen bijdragen	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	Kunstraad	-	5.000
	Huis van Groninger Cultuur	-	750
	Stichting Lira	9.935	
	Stichting LIRA	7.695	5.970
	Prins Bernhard Cultuurfonds	3.000	-
	J.B. Scholtenfonds	5.000	-
		25.630	11.720
	Nog te ontvangen bijdragen betreffen subsidies/fondsbijdragen voor de festivals Dichters in de Prinsentuin en Het Grote Gebeuren.		
4	Vooruitbetaalde kosten	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	2.440	1.212
	Vooruitbetaalde kosten	-	1.950
	Voorschotten personeel	-	23
		2.440	3.185
	Naast de vooruitbetaalde huur voor januari 2020 is in de post Vooruitbetaalde huisvestingskosten een waarborg voor de huur van De Puddingfabriek van € 1.663 euro opgenomen.		
	De overige vooruitbetaalde kosten betreffen voortuitbetalingen voor twee verzekeringen.		
5	Liquide middelen	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	Bank	83.083	108.769
	Kas	77	202
		83.160	108.971

NOORDWOORD

Toelichting op de balans per 31 december 2019

Passiva

6	Algemene reserve	31 dec. 2019	31 dec. 2018	
	Het verloop is als volgt:			
	Stand per 31 december 2018	34.169	18.765	
	Bij: resultaatsbestemming 2018	-	15.404	
	Stand per 31 december 2019	34.169	34.169	
7	Bestemmingsreserves	Stand per 31 dec. 2018	Resultaat 2018	Stand per 31-12-2019
	Jubileum NOORDWOORD	18.000	9.703	27.703
	Cultuurpijler	20.000	5.000	25.000
	Website	10.750		10.750
	Poëzieweek 2021	12.500		12.500
	Stand per 31 december	61.250	14.703	75.953

- Jubileum NOORDWOORD

De bestemmingsreserve is bedoeld om de festiviteiten in het kader van het 10-jarig jubileum van NOORDWOORD in 2019 te bekostigen. De naamsverandering en bijbehorende vernieuwing van de marketigstrategie van de stichting maken hier deel van uit en zijn bedoeld om de stichting en haar activiteiten stevig te herpositioneren t.b.v. een groter publieksbereik.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2018	18.000
Bij: resultaatsbestemming 2018	9.703
Stand per 31 december 2019	27.703

- Cultuurpijler en talentontwikkeling

De bestemmingsreserve is bedoeld om activiteiten in het kader van het Cultuurpijlerschap van NOORDWOORD te organiseren, met de focus op talentontwikkeling.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2018	20.000
Bij: resultaatsbestemming 2018	5.000
Stand per 31 december 2019	25.000

- Website, social media en ICT-toepassingen

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om vernieuwing van de websites en invoering van nieuwe ICT-toepassingen te financieren. Ook de benodigde aanpassing van de vormgeving (huisstijl) wordt hieruit bekostigd in 2019.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2019 (ongewijzigd)	10.750
--	---------------

NOORDWOORD

Toelichting op de balans per 31 december 2019

7 Bestemmingsreserves (vervolg)

- Poëzieweek 2021

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om de kosten van de Poëzieweek 2021 (direct na afloop van de subsidieperiode 2018 tot en met 2020) te financieren.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2019

12.500

8 Crediteuren

31 dec. 2019

31 dec. 2018

Crediteuren

7.371

3.069

9 Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen

Loonheffing, sociale lasten en pensioenafdrachten

4.129

2.601

10 Reservering vakantietoeslag

Reservering vakantietoeslag

2.918

2.375

11 Overige schulden en overlopende passiva

Vooruitontvangen bedragen

23.000

5.716

Vooruitontvangen facturen

(867)

-

Nog te betalen kosten diversen

7.962

6.413

Nog te betalen kosten festival Het Grote Gebeuren

-

500

30.095

12.629

Onder de Vooruitontvangen bedragen is een bedrag van € 23.000 aan subsidie verantwoord. Deze subsidie van het Nederlands Letterenfonds is bestemd voor talentontwikkeling 2019-2020 en zal worden uitgevoerd in 2020. De diverse kosten bestaan voor het grootste deel uit nog te betalen accountantskosten.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Met de heer R. E. Vegter is op 14 juni 2018 een huurovereenkomst gesloten voor de kantoorruimte met unitnummer 13 aan de Viaductstraat 3 te Groningen. Per 1-12-2019 is deze huurovereenkomst beëindigd, omdat Noordwoord binnen het gebouw is verhuisd naar een grotere unit. De nieuwe huurovereenkomst (met dezelfde verhuurder, de heer R. E. Vegter) is ingegaan op 1-11-2019 voor een periode van 6 maanden. De huurovereenkomst is daarna voortgezet voor onbepaalde tijd, met een opzegtermijn van 1 maand. De aanvangshuurprijs bedraagt op jaarbasis € 9.300. Door de verhuurder werd in 2019 een bedrag van € 5.364 aan huur in rekening gebracht voor de oude unit en € 775 voor de nieuwe unit. In werkelijkheid is de unit pas per 1 december 2019 betrokken en is op dat moment ook de nieuwe huur ingegaan.

BATEN

NOORDWOORD

Toelichting op de exploitatierekening 2019

Baten

	Rekening 2019 €	Begroting 2019 €	Rekening 2018 €
12 Structurele Subsidies			
Subsidie gemeente Groningen	36.000	35.000	35.000
Subsidie provincie Groningen	30.000	30.000	30.000
Subsidie provincie Groningen Cultuurpijler	37.500	37.500	37.500
Subsidie Nederlands Letterenfonds	74.996	71.500	73.021
	178.496	174.000	175.521

Subsidie gemeente Groningen

NOORDWOORD ontvangt structurele ondersteuning van de lokale en regionale overheden. In de brief van 11 december 2018 geeft de gemeente Groningen aan voor het jaar 2019 een bedrag van €46.000 beschikbaar te stellen. Deze bijdrage betreft een algemene subsidie en een subsidie voor de Stadsdichter.

Subsidie provincie Groningen

De provincie Groningen stelt in haar brief van 9 januari 2019 een algemene subsidie van maximaal € 30.000 beschikbaar voor NOORDWOORD. Daarnaast is NOORDWOORD aangewezen als Cultuurpijler en ontvangt daarvoor in 2019 € 37.500.

Subsidie Nederlands Letterenfonds

Het Nederlands Letterenfonds heeft middels haar brief van 5 mei 2017 NOORDWOORD een tweejarige exploitatiesubsidie toegekend in het kader van de Regeling literaire manifestaties en activiteiten. Het fonds verleent in zijn brief d.d. 19 december 2019 voor 2019 en 2020 €73.024 subsidie per jaar; op 21 juni 2019 volgde nog de brief over de indexatie van 2,7% over de jaren 2019 en 2020 (bijstelling 2019), een verhoging van de subsidie met €1.972 per jaar. Hiermee kwam de totale subsidie 2019 uit op een bedrag van € 74.996.

13 Incidentele Subsidies

Subsidie gemeente Groningen Stadsdichter	10.000	10.000	10.000
Overige incidentele subsidies	5.100	-	5.000
	15.100	10.000	15.000

Met ingang van 2017 heeft de gemeente Groningen het stadsdichterbudget ondergebracht bij NOORDWOORD. Een bedrag van € 5.000 per jaar is bestemd voor het honorarium van de Stadsdichter.

NOORDWOORD

Toelichting op de exploitatierekening 2018

Baten

	Rekening 2019 €	Begroting 2019 €	Rekening 2018 €
14 Bijdragen uit private middelen			
Private middelen	32.555	31.000	22.015
	32.555	31.000	22.015

Bijdragen uit private middelen

Onder deze post zijn de bijdragen van verscheidene particuliere fondsen voor de festivals verantwoord. Bijdragen werden ontvangen van LIRA Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, J.B. Scholtenfonds, VSB-fonds en De Schrijverscentrale. Van de ondersteunde projecten is een separate inhoudelijke en financiële verantwoording verzonden naar de betreffende fondsen.

15 Eigen inkomsten

Publieksinkomsten	10.615	11.000	6.582
Bijdragen coproductanten	4.132	-	-
	14.747	11.000	6.582

Eigen inkomsten

Onder deze post worden de entreegelden van de diverse festivals en overige activiteiten en overige bijdragen verantwoord. De beoogde publieksinkomsten zijn niet gerealiseerd. Daar is een aantal verklaringen voor te geven:

- 1) Er is dit jaar geen Prinsentuin-magazine verkocht omdat er geen avondprogrammering was.
- 2) De opbrengst uit kaartverkoop voor Het Grote Gebeuren was iets lager dan begroot. Dit had vooral te maken met het feit dat het festival niet plaats kon vinden in het nieuwe Forum (dat nog niet geopend was). Daarom werd uitgeweken naar het filmhuis aan het Hereplein, met een kleinere capaciteit en een geringere uitstraling. In tegenstelling tot 2018, werd in 2019 wel een coproducties gerealiseerd en wel met de Rijksuniversiteit Groningen bij het festival De nacht van de kunst en de wetenschap, waarvoor Noordwoord een literaire activiteit organiseerde.

LASTEN

NOORDWOORD

Toelichting op de exploitatierekening 2019

Lasten

	Rekening 2019 €	Begroting 2019 €	Rekening 2018 €
16 Personeelskosten			
Bruto salarissen	69.058	60.000	57.115
Sociale lasten	12.994	10.000	9.991
Pensioenpremie	13.985	10.000	8.625
Coördinatie en redactie festivals en Stadsdichter (loonkosten)	10.290	10.000	16.312
Inzet nieuwe projecten	-	15.000	-
Reiskosten en overige kosten personeel	5.474	5.000	1.746
Ontwikkelingskosten (opleiding)	7.967	2.500	3.050
	119.768	112.500	96.839

Bruto salarissen

Onder deze post zijn de bruto salarissen van de medewerkers verantwoord. De personeelskosten zijn hoger dan begroot voornamelijk vanwege de inzet van vervanging voor een langdurig zieke medewerker. Ook ten opzichte van de jaarrekening zijn de personeelskosten hoger. Vanwege de uitbreiding van activiteiten is het aantal fte gestegen ten opzichte van 2018.

Coördinatie en redactie festivals en Stadsdichter (loonkosten derden)

Onder deze post zijn de honoraria verantwoord van de festivalcoördinatoren, programmeurs, productie- en projectleiders en projectmedewerkers. Zij deden werkzaamheden voor NOORDWOORD als opdrachtnemers.

Reiskosten en overige kosten personeel

Reis- en onkosten van medewerkers en opdrachtnemers in het kader van collega-festivalbezoek, opleidingen en vergaderingen.

Ontwikkelingskosten (opleiding)

Onder ontwikkelingskosten vallen kosten ten behoeve van de kennisontwikkeling van medewerkers, waaronder in 2019 de cursus die de directeur heeft gevolgd bij De Baak om nog beter weerbaar te worden bij het aansturen van een culturele organisatie in het krachtenveld van overheden en concurrerende culturele instellingen en daarbij vast te houden aan de eigen uitgangspunten.

Het aantal FTE bedraagt in 2019: 1,8 FTE (2018: 1,4 FTE).

NOORDWOORD

Toelichting op de exploitatierekening 2019

Lasten

	Rekening 2019 €	Begroting 2019 €	Rekening 2018 €
17 Bestuur- en organisatiekosten			
Bestuurskosten	3.142	2.500	2.769
Administratie- en accountantskosten	8.655	7.500	9.215
Huisvesting en facilitaire kosten	8.286	7.500	8.392
Kantoorkosten en onvoorzien	3.168	2.500	1.063
	23.251	20.000	21.439

Bestuurskosten

Onder deze post vallen de uitgaven voor bestuursvergaderingen en -bijeenkomsten (consumpties, huur vergaderruimtes ed.), representatie, kerstpakket en overige bestuurszaken.

Administratie- en accountantskosten

Betreft de kosten voor de salarisadministratie en financiële administratie (dienstverlening Biblionet Groningen) en de accountantscontrole. De accountantskosten waren hoger, dan het bedrag waar in de begroting rekening mee was gehouden.

Huisvesting en facilitaire kosten

Ten tijde van het opstellen van de begroting is een (te lage) schatting van de huisvestingskosten gemaakt. Eind 2019 is bovendien verhuisd naar een grotere unit in hetzelfde gebouw. Dit verklaart de hogere huisvestingskosten. Ten opzichte van 2018 zijn de kosten juist iets lager, omdat toen voor de verhuizing naar de kleinere unit eenmalige kosten zijn gemaakt. Onder deze post worden tevens de kosten verantwoord voor schoonmaak en ICT-voorzieningen (abonnement voor digitale werkplekken en helpdesk bij Biblionet Groningen, aanschaf en installatie printer).

Kantoorkosten en onvoorzien

Onder deze post worden kantoorbenodigdheden, print- en kopieerkosten, porti, bank- en telefoonkosten en overige kosten van administratieve aard verantwoord, maar ook eventuele onvoorziene kosten.

NOORDWOORD

Toelichting op de exploitatierekening 2019

Lasten

	Rekening 2019 €	Begroting 2019 €	Rekening 2018 €
18 Programmakosten festivals			
Honoraria dichters en auteurs	30.141	20.500	19.481
Reis- en verblijfkosten auteurs en overige deelnemers	17.735	15.500	13.426
Overige programmakosten festivals	15.215	13.500	9.624
Bloemlezing	1.425	2.500	2.558
Nieuwe projecten en festivalonderdelen	7.135	5.000	1.500
Beste Groninger Boek, Kees van der Hoefprijs	2.817	3.500	3.334
	74.468	60.500	49.923

Honoraria dichters en auteurs

De honoraria voor de gastauteurs die optreden op de NOORDWOORD-festivals worden uitbetaald via De Schrijverscentrale. In deze post zijn tevens de door de Schrijverscentrale in rekening gebrachte bemiddelingskosten opgenomen. Enkele auteurs die daar zelf voor kiezen, sturen rechtstreeks een factuur.

Reis- en verblijfkosten auteurs en overige deelnemers

Hier worden de uitgaven verantwoord, gemaakt ten behoeve van de ontvangst van gastauteurs en artiesten in Groningen: reiskostenvergoedingen, maaltijden en overige catering en overnachtingen.

Overige programmakosten festivals

Betreft de honoraria voor presentatie/gespreksleiding, muzikale intermezzi, diverse materiaalkosten en representatiekosten (bijv. bloemen voor auteurs) voor de festivals. Een aanzienlijk deel betreft de kosten voor talentontwikkeling: "Parels kweken" (onderdeel van Dichters in de Prinsentuin, met als doel het begeleiden, ontwikkelen en onder de aandacht brengen van de kwaliteiten van amateurdichters), de workshop Toneelschrijven (i.s.m. De Tekstsmederij) die werd aangeboden aan jong Gronings literair talent.

Bloemlezing

Tot en met 2016 gaf NOORDWOORD jaarlijks een bloemlezing uit bij het festival Dichters in de Prinsentuin. Ter gelegenheid van de 20ste editie van het festival in 2017, werd in plaats daarvan een jubileummagazine geproduceerd, dat tevens als toegangsbewijs voor de avondprogramma's dienst deed. In 2019 heeft dit vorm gekregen in een zeer gestroomlijnde, veel goedkopere editie, te meer daar er geen avondvullende programma werd georganiseerd.

Nieuwe projecten en festivalonderdelen

Onder deze post worden de kosten verantwoord voor eenmalige NOORDWOORD-producties en nieuwe samenwerkingsprojecten. De hogere kosten bij dit onderdeel komen geheel op het conto van twee grote onderdelen van het Grote Gebeuren: Genesis (met Guus Kuijer) en een Grote Gebeuren met Auke Hulst), die beide het 10-jarige jubileum van het festival markeren.

Beste Groninger Boek, Kees van der Hoefprijs

Betreft uitgaven t.b.v. jurybijeenkomsten, het maken van de prijzen en de organisatie van de uitreiking. De prijs voor Het Beste Groninger Boek werd, voor de tweede keer sinds het bestaan van de prijs, uitgereikt in de Boekenweek (maart 2019). De Kees van der Hoefprijs werd in 2019 niet uitgereikt, waardoor ook geen kosten gemaakt werden.

NOORDWOORD

Lasten

	Rekening 2019 €	Begroting 2019 €	Rekening 2018 €
19 Stadsdichter			
Benoeming en begeleiding Stadsdichter	12.158	10.000	15.798
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	12.158	10.000	15.798

Benoeming en begeleiding Stadsdichter

Onder deze post zijn de specifieke kosten voor de Stadsdichter opgenomen, te betalen uit het door de gemeente Groningen beschikbaar gestelde stadsdichterbudget van €10.000 per jaar. De uitgaven moeten verdeeld worden over de twee jaar van benoeming van de Stadsdichter: 2019 en 2020.

Het door de gemeente Groningen vastgestelde honorarium van de Stadsdichter bedraagt €5.000 per jaar. De in 2019 verantwoorde kosten betreffen daarnaast de verkiezingsavond in januari 2019 (huur van het Grand Theatre, techniek, honoraria voor presentatie en optredens), kosten voor de website www.stadsdichtergroningen.nl en diverse activiteitenkosten van de stadsdichter.

In 2019 zijn hier, naast het honorarium voor de Stadsdichter, de uitgaven voor overige activiteiten van de Stadsdichter opgevoerd.

NOORDWOORD levert een aanzienlijke eigen bijdrage voor de begeleiding en de coaching van de stadsdichter: deze door NOORDWOORD ingezette uren voor de organisatie van de verkiezing, voor de fondsenwerving en projectbegeleiding en voor de persoonlijke begeleiding van de Stadsdichter zijn niet apart verantwoord maar inbegrepen in de Personeelskosten.

20 Talentontwikkeling

Talentontwikkeling	9.238	10.000	2.086
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	9.238	10.000	2.086

Talentontwikkeling

Dit betreft de kosten voor talentontwikkeling: "Parels kweken" (onderdeel van Dichters in de Prinsentuin, met als doel het begeleiden, ontwikkelen en onder de aandacht brengen van de kwaliteiten van amateurdichters), de workshop Toneelschrijven (i.s.m. De Tekstmederij) die werd aangeboden aan jong Gronings literair talent, en de schrijfp opdrachten die werden gegeven aan talentvolle Groningse schrijvers als NOORDWOORD-bijdrage aan het project Leesbaar Groningen.

NOORDWOORD

Toelichting op de exploitatierekening 2019

	Rekening 2019 €	Begroting 2019 €	Rekening 2018 €
21 Marketing, promotie en facilitaire kosten festivals			
Website, marketing, publiciteit	37.049	35.000	14.621
Zaalhuur en techniek	2.690	8.000	3.709
	39.739	43.000	18.330

Website, marketing, publiciteit

Onder deze post worden kosten voor vormgeving, drukwerk en verspreiding van drukwerk, advertenties en verslaglegging (fotografie en film) van alle activiteiten verantwoord. Onder deze post worden ook de kosten voor hosting, bouw en onderhoud van de website www.NOORDWOORD.nl opgenomen. In 2019 is vanwege de naamswijziging en nieuwe huisstijl een nieuwe website gebouwd en gelanceerd.

Zaalhuur en techniek

Kosten betreffen o.a. zaal- en materiaalhuur, inhuur licht- en geluidstechniek en logistiek/vervoer voor de drie grote festivals (kernactiviteiten). Deze post leent zich goed voor sponsoring in natura, die niet wordt gekapitaliseerd in de jaarrekening: zo neemt het Forum Groningen jaarlijks de facilitaire kosten voor Het Grote Gebeuren voor zijn rekening, biedt NH Hotel De Ville al jaren hoge kortingen op de overnachtingen van onze gastauteurs en brengt De Pudding geen locatiehuur in rekening voor de openingsavond van Dichters in de Prinsentuin. Dat verklaart waarom deze post qua hoogte jaarlijks varieert, maar doorgaans beduidend lager uitvalt dan begroot.

Overige gegevens

NOORDWOORD

Statutaire resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen ten aanzien van de resultaatbestemming.

Resultaatbestemming

Het resultaat bedraagt € 37.724 negatief. Het bestuur stelt voor om dit als volgt te bestemmen:

Bestemmingsreserve Jubileum NOORDWOORD	(27.703)
Bestemmingsreserve Website, social media en ICT-toepassingen	(10.750)
Bestemmingsreserve Poeziemarathon 2021	(12.500)
Bestemmingsreserve Vernieuwing	14.000
Algemene reserve	<u>479</u>
	-
Totaal resultaat	(37.724)

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op deze jaarrekening.

Aan het bestuur van Stichting Noordwoord

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Noordwoord te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft in het jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Noordwoord per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven klein.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de exploitatierekening over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Noordwoord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- jaarverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven klein.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven klein. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 26 februari 2020

Bentacera Registeraccountants B.V.
was getekend

T.A. Schurer RA